

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice številka 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petiti-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 178.

V Ljubljani v petek, 7. avgusta 1885.

Tečaj II.

Grofinja Ana Meranska †.

— Prežala včst razširjala se je minolo sredo po zeleni Štajerski, od vrha planin doli do savskih obali; pretreslo se je v grozi marsikatero srce in zasolzilo marsikatero oko — nehale je utripati srce, katero je gorko bilo za vse dobro in lepo, katero je čutilo za človeške bolečine in bade, otrpnila je roka, katera je obrisala tolikim siromakom blagodušno solze.

V jutro dné 4. t. m. umrla je v Ausseeji grofinja Ana Meranska, postarna udova pokojnega nj. ces. visokosti nadvojvode Ivana. Visoka gospa narodila se je dné 6. januarija 1804 kot hči poštarja Plochla v Ausseeji; poročila se je z nadvojvodo Ivanom Avstrijskim. Iz tega zakona narodil se je jeden sin, Fran grof Meranski. Ana Plochla bila je jedina hči poštarja Plochla. Nj. ces. visokost nadvojvoda poročil se je z njo upoznavši natanko blag nje značaj in čisto nje dušo. Gospod nadvojvoda, kateri je dobajal često v Aussee, spoznal jo je kot cvetoče dete. Povzdignil jo je potem v svojo soprogo. Ali je bila to samo usoda, katera je priprosto deklico tako visoko povzdignila, ali pa je „večno žensko“ usodi še pomoglo. Kdo vé?

Uže čez sedem let posrečilo se je, poravnati nejevoljo cesarskega svaka zaradi tega ne-rodnega zakona. V letu 1834. priznal je Nj. veličanstvo cesar Fran ta zakon ter je povzdignil nadvojvodovo soprogo v baroninjo Brandhof. Njenemu sinu podelil je cesar Ferdinand v letu 1845 naslov grofa Meranskega, kateri naslov je cesar Fran Josip tudi pozneje preložil na mater, povzdignivši jo v grofinjo Meransko.

Z odkrito žalostjo žaluje s sorodniki pokojnice cela Štajerska. Dasi so se dnovi življenja nagibali uže itak koncu in je bilo kmalu pričakovati nemile smrti, vendar ni bila grozna včst o njeni smrti nič menj pretresujoča. V zemlji domači, v zeleni górenji Štajerski, v vasi, kjer je zagledala dneva luč, kjer je neskrbno preživela mladostne dneve, v rojstveni svoji hiši v Ausseeji zatisnila je pokojnica za večno oči, zaspala je večno spanje ženska, katero je usoda povzdignila do višin, kakor malokatero.

Vsakemu Štajercu, kateremu bje gorko srce za domovino, pozna življenje pokojne grofinje, spominja se njenega blagonosnega delovanja; delovala je v duhu svojega visokega soproga v ljubezenski skrbi za svojo drago domovino in nje stanovnike. Vsak pozna nje patrijotična in človekoljubna dela — katera bodo ostala še poznim vnučkom v hvaležnem spominu.

Jedrnat, moško trden duh, odločna volja, nagnjena k vsem plemenitim dejanjem, pravo žensko, za vse dobro, lepo in pravo navdušeno blago srce, polno ljubezni za bedne — to so obrisi značaja pokojne visoke gospe, katero je božja previdnost za nenavadno usodo oblagodarila tudi z izrednimi duševnimi silami. Povsodi si je pridobila spoštovanje, občudovanje, ljubezen. Njeno truplo našlo bode prostor v grobni kapelici v Hohenau, prostor na strani visokega soproga, tako se bode tudi v srci vsakega Štajerca postavil spomenik njej na strani nepozabljivega nadvojvode Ivana. Spomin na njijina dela pa bode živel v pozne rodove, in potomcev potomci blagoslavljali bodo visoka pokojnika. . . .

Kolera v Francoski.

—i— Neprijetna poročila došla so v slednjih dnevih iz vinorodne Francije: V južni Franciji, v mestu Marseillu prikazal se je zopet ostudni orientalski gost, nastopila je zopet kolera, prikazala se je v mestu, v katerem je v minolem letu, dospel iz Tonkinga, postavila si prvi žrtvenik, na katerem je potem neusmiljeno zahtevala toliko žrtev, od koder so potem vznemirljive vesti pretresale vso Evropo. V južnovzhodni strani Španije prezimavala je smrtna žena, na spomlad dvignila se je zopet od tam ter razprostrla mrtvaški svoj plašč tjà do atlantskega oceana, tjà do Pyrenej. Marsikatero mlado, mnogoobetajoče življenje zapalo je njeni oblasti. In ko je podvrgla ozemlje do Pyrenej svoji oblasti, ni bilo težko stegniti svoje roke tudi čez nje, razširiti se v Francijo.

V južni Franciji pokazala se je torej uže kolera. Če se pa bode razširila, če bode zahtevala obilo žrtev, zavisno je pač vse od tega, če niso Francozi pozabili od vlanskega leta oborožiti se proti temu groznemu sovražniku, če so vlansko leto silno zanemarjeno zdravstvo preustrojili, če so ukrenili potrebne zdravstvene naredbe. Znano je pač, da je glavno pospešilo kolero nesnaga, in ta ni mala v nekaterih francoskih mestih. Po hišah in kletih nakupičujejo se odpadki, kjer gujijo in okužujejo zrak.

Nam se pač kolere ni bati. Skušnje so pokazale v minolem poletju, da je severna Francija in Švica dosta čista in čedna, da zabrani dalnje razširjanje v Avstrijo in Nemčijo. Res, da se ta gost ne dá ukovati v nerazrušljive okove, da lahko preskoči najvišje gore, da se ne briga za nobene meje, vendar je gotovo, da v deželi, v kateri

Listek.

Prokleta!

(Roman. Spisal Emilo Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

„O ti ljubljeni angelj!“ nadaljuje on ganen, namesto, da bi tožila, odpiraš mi z vsako besedo duri k nebesom! Ti dobro poznaš vse moje življenje in njega trpenje. Nahajal sem se v tmuni obupa. Lepa in smehljajoča pokazala si se na obzoru mojega življenja kakor svetla jutranja zarja, in od tega trenutka sem se počutil, kakor bi me obsijal ves lesk in blesk. Bil je čas, ko sem svoje revno življenje proklinjal; proklinjal sem ves svet. Ti pa si me veselo prerodila, in veselil sem se svojega obstanka. Kakor veter, ki prežene oblake, takó si z enim pogledom tmino prognala iz moje duše. V mojem srci bivalo je zaničevanje do človeka, morda sovraštvo do njega! — Ti si provročila, da se je ljubezen rodila v njem. Misel na-te le zadostuje, da se mi pokaže vse v prelepem svitu. Če me po noči lepe sanje objemajo,

ti si, ljubica, ki mi jih pošiljaš. Vsako veselje, ki sem ga kedaj vžil, ti si mi je dodelila! — In kaj sem jaz tebi dal za to? Nič. Pač nekaj. Dal sem ti skrbi, žalost, strah. . . .“

„O, Leon, molči vendar! To ni res!“ — „Se vé da! Ti si predobra, preblaga, da bi to priznala. Pa glej, ravno sedaj si zatrepetala, ker si slišala šumot, ptič je udaril s perutima v vejah. . . . Jaz sem mož, in ti šibka ženska moraš mi dajati poguma. Ne, ne, jaz nisem zamogel še nič storiti za-te. . . .“ — „In ali ni to nič, da si me ljubil in me še zmerom ljubiš?“ — „O dà, dà, jaz te ljubim! In dokler bje moje srce, bodeš sama vladala v njem! Pa ljubiti te samo, to še ne zadostuje. Dolžnost mi je, da ti mir zagotovim, da storim, da se na tvojih ustnicah bode zopet zibalo nekdanje ljubko smehljanje, da storim, da se ti povrne na čelo ponos! Ljuba Lucila, ti nisi srečna, jaz vem, da te zmerom teži. . . .“ — „Ah, pojdi, pojdi, ljubi moj, saj nisem toliko nesrečna, kakor si ti misliš. Moje zaupanje vá-te je tako popolno, tako brezmejno, da mi je mogoče, vse prenašati; in moja ljubezen je tolika, da mi daje tak pogum, ki se ne dá vpogniti ali zatreti. Če bi nama bilo

lahko, srečo priboriti si, izvestno bi se tako ne čislala. Zakrivati ti pa vendar ne morem, da sem, kar je nekaj časa, nemirna. Moj oče ne govori več z mano, njegov pogled je takó oster; vse se kuba v njem, otožen je in meni se zdi, da je kaj iztaknil. . . .“ — „O, saj tako je moralo priti! To je bilo, česar sem se bal. In še zmerom se mu ne smem prikazati! Najprej moram zmagati usodo, katera me preganja.“ — „Leon, položaj je ozbiljen, minute so drage, vsak trenutek je vreden dneva, treba je hitro delati, energično delati. Moje misli romajo s tabo, s tabo bodo, in česar bi morda zá-se nikdar ne storil, to storiš zá-me. . . .“ — „Prav imaš. Dovelj je slabosti! Dolgo uže sem se obotavljal. Tudi ti ne bodeš smela več dolgo hliniti se; saj laž se protivi blagi tvoji naravi.“

„O Leon, ne očitaj si ničesar; kar storim, to storim za najino ljubezen. Kar sem storila, to bi, čutim, zopet storila. Ali si se za trdno odločil, da jutre odromaš?“ — „Da, moja draga, in ravno zato hotel sem še enkrat s tabo govoriti, še enkrat te videti.“ — „Leon, več nego skrivnost tvojega rojstva je to, kar želiš odkriti; najina sreča je,

zdravstvene razmere niso preslabe, kjer se zdravstvene naredbe niso po polnem zanemarile, da v taki deželi more pač zahtevati le kako žrtev, stalno nastaniti pa se ne more. Narod pa pri tem ne sme izgubiti glave, brez strahu postaviti se mora nevarnemu gostu nasproti, in če se bi tudi prikazal, oslabi se mu lahko moč.

Severna Italija res da ni po polnem zavarovana proti koleri, dasi po snažnosti za mnogo nadkriljuje jug. Tu sèm prihaja iz Francije iz strahu mnogo beguncev ali domačih delavcev, kateri se bežeči pred kolero vračajo domov; tako se kmalu kordoni okužijo in bolezen razširiti se more po deželi. Tudi italijanski stanovniki po gorenjih mestih živijo večinoma zelo pičlo, od same polente, tako da jim telo oslabi in je zelo pristopno boleznim. A vse to nas ne sme plašiti. Predno bi mogla kolera prestopiti dinarske in julijske planine, do tedaj prišla bode zima, katera zaduši orientalskega gosta.

Sicer pa kolera dandanez nima več nekdanjega grozovitega značaja, ne bila bi za Evropo več nepremagljiv sovražnik; v Evropi izgubila je pri treznih, nebojazljivih in premišljenih možeh ves grozovit značaj, nihče je zdaj ne more več v njeni grozovitosti smatrati kot šibo božjo. V Španiji divja uže od meseca marcija, vendar je tam umrlo še le 30000 oseb na kolero (od 16 milijonov), to je menj, nego jih v istotako obljudeni Ogerski umrje vsako leto na plućnih boleznih in na difteritiki. Pomisliti je pa zraven, da se to godi še v Španiji, kjer po mestih vlada največja umazanost, zanemarjenost, kjer glad gospodari, kjer so zanemarjene zdravstvene razmere in manjka zdravnikov. V deželi, kjer ni teh nedostatnostij, gotovo bi število umrlih ne bilo doseglo toliko višino.

Grozno na boleznih je le to, da tako naglo uničuje človeško življenje, in zaradi tega tudi toliko bojazni pred njo. Obdržati si je treba hladno kri ter neustrašeno zreti epidemiji nasproti, potem nima pač nič hujšega na sebi, nego druge bolezni, katere gospodarijo pri nas. Sicer pa je vlada ukrenila vse potrebne naredbe v zdravstvenem oziru, da se zabrani uhod tega gosta; vsakega državljana sveta dolžnost pa je, da vlado po svojih močeh podpira pri izvedbi takih naredb, da jih točno spolnjuje.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včeraj podala sta se Nj. veličanstvi cesar in cesarica iz Išla obiskat nemškega cesarja, sivolasega Viljema v Gastein. Telegram na drugi strani poroča o navdušenem sprejemu veličanstev in o prijateljskem sestanku vladarjev. — Kakor pripovedujejo najnovejša poročila, snide se najbrže naš presvitli cesar z ruskim carjem uže

ki jo misliš doseči! Ne zboj se ničesar, tudi ne nevarnosti, da najina razmera pride na dan! . . . Misel na-me naj ti daje potrebne moči! — Videl sem te zopet, čutil sem, kako je bilo tvoje srce na mojem, zdaj sem močan, pogumen. — Odpotuj torej, dragi mi Leon, moj — mož, odpotuj ter povrni se kmalu k svoji ubogi Lucili s sporočilom najine sreče! — Pojutranjem bom v Parizu. — V Parizu! začudi se mlada deklica. — Zakaj v Parizu? — Ker se skrivnost nahaja sedaj v Parizu. — Kako! Ona stara ženska, ki te je odgojila; je-li zapustila vas? — Ne, odgovori on žalostno. — Ona je mrtva. — Mrtva! — jekne Lucila. — Da, in jaz ne vem, če bodem imel še dalje dohodke, ki sem jih do zdaj redno dobival. — O moj Bog, o moj Bog! — zamrmra mlada deklica. — Pa pomiri se, moja draga, pomiri se vendar. Če tudi mi smrt stare Marijane, ki je skrbela zame otroka in ki mi je tako dolgo časa bila edina, ki me je rada imela, provzročuje veliko žalost, vendar ta tožni prigodjaj mi pomore do tega, da se izpolne moj namen. — Pa saj ona ne more več govoriti. In midva sva stavila vendar vse svoje upanje vá-njo. Tvoja skrivnost

v teku tega meseca, in sicer dné 24., 25. in 26. v Kromerizi. Tega shoda udeležili se bosta tudi, kakor se zagotavlja, obe cesarici in morda tudi cesarjevič Rudolf ter oba ministra za vnanje poslove in grof Taaffe. Vsled tega bode ta shod pridobil mnogo na slovesnosti. Sešli se bodo torej v kratkem med seboj vladarji evropskih velesil ter zagotovili evropski mir.

Listi še vedno ne nehajo govoriti o „kato-liškem središču“ v državnem zboru. Glasilo gorenje-avstrijskih konservativcev pa je vsej zadevi dalo zopet novo mer. Ta list mēni, da prav za prav uže zdaj obstoji katoliško središče z nemškim značajem. Taktični obrat, katerega je pričel knez Liechtenstein z ustanovitvijo novega kluba, ima realno utemeljitev. Naj se ugovarja, kar se hoče, mēni ta list, se vendar ne more zanikati, da si more privedati pridevek „katoliški“ samo središčni klub. Česki in poljski klub da sta osnovana bistveno na narodni podlagi, in oba imata v sebi poleg odločnih katolikov možé, od katerih bi katoliška cerkev mogla malo pričakovati, če bi bili odločilni. Konečno mēni ta list, da bi bil numerično močnejši katoliški središčni klub umesten.

Tuje dežele.

Iz Cetinj se poroča, da namerava črnogorski knez Nikola v teku meseca avgusta obiskati bolgarskega kneza v Sređci. Knez Nikola bode potoval skozi Carigrad ter bode tu za njegovega večdnevnega bivanja sultanov gost.

Belgija namerava pomnožiti število svojih državnih ministrov. Zdaj ima jih uže najmanj 11. To so možje, brez portfelja, katere kralj imenuje zaradi posebnih zaslug ministri in s katerimi se v važnih zadevah posvetuje. Med temi 11 ministri je 7 liberalcev in 4 konservativci. Ministerstvo pa hoče s pomnožitvijo ukrepiti konservativni element.

Zasedanje francoske zbornice se bliža koncu. Rešujejo se vse predloge kolikor možno hitro, da nekatere celó brez debate. Kdaj se zasedanje zaključi, ni še za gotovo določeno.

V angleški zbornici govoril je predvčeranjim premier Salisbury ter precej pojasnil razmere med Anglijo in Rusijo gledé afganskega vprašanja ter je omenjal tudi angleške vojne priprave, katere so potrebne v obrambo indijske meje. Iz Salisburyjevih pojasnil se razvida, da se med Rusijo in Anglijo ni še dosegel sporazum gledé soteske Zulfikar, da bi emir dobil to sotesko v svojo oblast. V tej točki da bode tudi težko doseči sporazum. Kako misli o tej prepirni točki Rusija, mu ni znano, toliko pa vé, da ni z Anglijo jedne misli. Angleška vlada skušala bode utrditi indijske meje, ne da bi zasela stratežične pozicije afganske.

„Pall Mall Gazette“ prorokuje zdanji angleški liberalni stranki popolen razpad. Ta list pripoveduje, da se hočeta Gladstone in Dilke po-

šla je zdaj z njo v grob! — „To je res; pa predno je umrla, obsvetil jo je ljubi Bog. Stara Marijana ni nesla vse skrivnosti seboj v grob.“ — „Kaj li hočeš s tem reči?“ — „Pred kakimi štirinajstimi dnevi, menda ko je čutila, da umre, spisalala je Marijana pismo z mojim naslovom ter oddala sosedinji z opombo, da mi je izroči po njeni smrti. In to pismo sem, Lucila, prejel zajedno z nekim drugim, v katerem mi vaški pisar opisuje bolezen in smrt moje rednice. V svojem pismu mi je Marijana naznanila ime in naslov nekega beležnika v Parizu, kateri ji je pošiljal vsake četrt leta skupne najine dohodke. Vedeti to, vendar je uže nekaj. Pa oni beležnik je očividno le posredovalec. Marijana mi tega ni zakrila. Za njim se skriva direkten zastopnik moje družine. V pismu berem neko ime, veliko ime, ki ima spredaj grofovski naslov. . . . Prosim te, dovoli mi, da ga še zamolčim — tako velik je moj strah, da se ne bi varal ter ne bi ti dal po nepotrebnem prelepega upanja. Do njega se mi je zdaj obrniti, njega moram videti, tako mi je svetovala ranjca. Kmalu mu bodem stal nasproti. Ah! jaz čutim, da ta bogati, mogočni, mogočni mož ima svojo usodo

polnoma umakniti javnemu življenju, tako da bode izgubila liberalna stranka izborne vodje.

Iz Kahire se poroča, da se je poveljništvo angleških okupacijskih čet izreklo, da so vésti, da Anglija namerava zopet pričeti vojno proti Sudanu, neresnične.

V Sudanu pričele so se takoj po Mahdijevi smrti zmešnjave. Vera, katera je gorela med narodom v Mahdijevo božje poslušstvo, se je uže zelo ohladila, narod ne zaupa mnogo duhovnikom. Emirjem, Mahdijevim naslednikom, odpoveduje se pokornost in povsodi se razširja brezvladje. Zdaj prišel je čas, ko bi mogla močna roka osvojiti si Sudan ter napraviti zopet mir in upeljati red.

Osman Digma še živi, tako glasi se najnovejše poročilo angleškega kapitana.

Razne vesti.

— (Žena z mrtvaško glavo.) Pred nekotimi dnevi ustavi se uže na večer pred prodajalnico necega juvelirja na Dunaji voz, iz katerega izstopi dama, ki je imela glavo in obraz tako gosto s pajčolanom zavito, da se ni nič skozi videlo. Da si je v najhujši vročini tako zelo zavijala glavo, iz tega moral je vsakdo sklepati, da ima dama posebne vzroke za to. Ko stopi v prodajalnico, razširil se je takó močan duh po mošusu, da je juvelirju skoro slabo prihajalo, vendar jo popraša prav prijazno, kaj da želi. Odgovorila je prav s hripavim glasom in v zelo slabi nemščini, kaj da hoče. Trgovec predloži ji več stvari, kakeršnih je želela. S ceno je bila popolnem zadovoljna. Izbere si tedaj neko stvar, kojo je juvelir cenil na 105 gold. Da bi si jo bolje ogledala, držala jo je proti luči in pri tem hotela si je pajčolan nekoliko izpred oči odmekniti, a zoper nje voljo pade jej popolnem raz glave. Strašen prizor se juvelirju pokaže! Prava mrtvaška glava čepela je na vratu te žene. Oči ležale so globoko v globinah pod čelom, ne da bi bilo videti kaj trepalnic; mesa ni bilo videti na obrazu nikjer nič, sama koža pokrivala je kosti, ki so grozno štrlele ven; iz ust kazali so se dolgi, od usten nepokriti zobje, a nad usti videti je bilo samo nosno kost brez nosa. Juvelir tega pogleda ni mogel zdržati, ampak zgrudil se je nezavesten na tla. Kmalu potem stopi prijatelj juvelirja v prodajalnico in z njegovo pomočjo zavedel se je oni kmalu zopet. Strašne dame ni bilo več; vzela je bila seboj izbrano si stvar, a pustila je na mizi od juvelirja zahtevano svoto 105 gld. Ta žena z mrtvaško glavo prišla je baje en dan prej s svojo materjo na Dunaj in spada k neki zelo imoviti in imenitni italijanski rodbini. Nesrečnica stara je sedaj 17 let in je uže od rojstva zmiraj taka. — Kakor se pripoveduje, živela je na Dunaji pred več nego petdesetimi leti tudi neka ženska, ki je imela tako strašno glavo.

— (Strašen vihar) razsajal je dné 5. t. m. v Philadelphiji in po okolici tega mesta. Nad 600 hišam

v rokah! Kdo sem jaz? On vé. On tudi vé, kaj bi jaz lahko bil in kaj bodem. Kaj-li hočem še? Hočem, kar mi gre. Hočem ime, katero mi gre, bodi-si to kakeršno koli. Kaj-li je na tem, če je tudi priprosto? Kaj je na tem, če sem tudi ubog? Pa neko ime moram imeti, ako hočem stopiti pred tvojega očeta, in zato ga hočem iskati in tudi najti, naj me stane uže karkoli hoče! — Čez mojo zibelj so razgrnili zastor skrivnosti in zmerom so me obdajali s temoto in s zagonetkami. Vzrastel sem kakor drevo v oazi, sredi puščave, in do tistega dné, dokler tebe nisem našel, romal sem okoli povešeno glavo, kakor parijski. Je-li leži prokl tstvo na mojem rojstvu? Pa če tudi hudo na tem tist — naj li se nedolžnik ves svoj živ dan pokori na zlo, katerega ni on načinil? Jaz vendar nisem predrzen! Ne zahtevam družega, kakor da se povrnem z imenom, da lahko svojo ljubezen do tebe svetlu na glas in ponosno priznam!

„Leon“, reče Lucila s svojim mehkim, gniljivim glasom, „kakeršen koli vzrok naj so imeli, da so ti prikrili natančnije okolnosti tvojega rojstva: ta vzrok mora se umakniti tam, kjer ni le za srečo, ampak tudi za obstoj dveh bitij. Tako

in tovarnam odnesel je vrtnice strehe. Mnogo visokih dimnikov razrušilo se je, vsled česar je bilo več kot sto oseb bolj ali manj hudo poškodovanih. Dvanajst oseb je vihar celo usmrtil. Kolodvor je skoro popolnoma razdrt in več vlakov vrglo je iz tira. Posebno veliko pa je živine poginilo. Vsa škoda ceni se na jeden milijon dolarjev.

— (Preveč poslužljiv.) Mlad zakonski par užival je svoje medene tedne v nekem malem mestecu v Švici. Necega dne pokliče mladi mož natakarka k sebi in mu reče: „Kako je vendar to, da v mene in v mojo soprogo vse tako zija, kamorkoli greva; ali vam nisem rekel, da ne smete nikomur povedati, da sva novoporočena?“ — „Milostivi gospod, saj nisem tega tudi nikomur pravil, da, vsacemu, ki me je o tej izpraševal, sem celo zatrjeval, da sploh še poročena nista.“

— (Naivno vprašanje.) Krasna deklica dobila je v loteriji na dobitke puško. Ko so jej izročili puško, vprašala je nedolžno: „Ali bodem z njo dobila tudi vojaka?“

Domače stvari.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Iz zapisnika redne seje glavnega odbora 2. avgusta 1885 posnemljemo naslednje:

Seji predseduje družbini predsednik gospod baron Wurzbach. Navzoči so podpredsednik gosp. J. Fr. Sennig, tajnik Gustav Pirc in odborniki gospodje Jerič, Kastelic, Robič in Witschl.

Po obravnavi nekaterih personalnih zadev izroči se vodstvo blagajničnih zadev za čas dopusta družbinega blagajnika gospodoma Kastelico in Pircu.

Ravnaje se po odloku c. kr. poljedelskega ministertva z dne 15. aprila 1877, zadevajočega osnovo živinskih razstav, voli glavni odbor za prihodnje tri leta v stalno deželno presojevalno komisijo gg. podpredsednika Senniga, odbornika Neveklovskega in tajnika Pirca in njihovim namestnikom gg. odbornike Brusa, Witschla in dr. M. Wurzbacha.

Poročilo o porabi subvencij za šolske vrte krajnih šolskih svetov v Vinici, Šentrupertu ter Leskovcu se na znanje vzame.

Gosp. Al. Lavrenčiču v Postojini dovoli se prodati plemenskega bika, kupljenega od družbe.

Tajnik gosp. G. Pirc poroča o izidu tekmovanja za premije umnim sadnim sušilnicam ter stavi primerne nasvete, ki se imajo vis. c. kr. poljedelskemu ministerstvu poročati.

Gosp. odbornik in inženir Witschl poroča o nekaterih potrebnih popravah v poslopji na poskuševalnem vrtu na Poljanah, koje poprave v znesku 47 gold. in 67 kr. se naroči izvesti tajniku gosp. G. Pircu po rokodelcih iz prisilne delavnice, in kolikor tam ni mogoče, po mestnih rokodelcih.

— (Vseučiliške ustanove) V bodočem šolskem letu 1885/86 oddale se bodo na vseučiliščih na

živim v vsem zaupanju in nadi. Do tvojega povratka bodem štela ure. O, da bi mi le v kratkem poslal veselo novico! Naj se zgodi pa uže karkoli hoče, Leon, ali dosežeš svoj namen ali ne, piši mi vsekako iz Pariza, pa takrat odprto. Sklenila sem: skrivaj naj se več ne shajava. Prej ali slej mora vendar moj oče to izvedeti. Na kolena se hočem vreči pred njega in ponižna p d njega ostrim pogledom hočem mu vse povedati. Vém, da bode njegova žalost večja od jeze; pa ker gre tukaj za najino srečo, izvestno najdem pravo besedo, da jo bom zagovarjala in da zadobim njegovo odpuščanje!... In zdaj, dragi, ločiva se; jaz moram vrniti se domov in hočem Boga klečeč prositi, da tvoje potovanje blagoslovi.“

On jo potegne ná-se in objame, ter tako objeta ostaneta nekaj časa.

„O!“ zažubori on v nepopisni radosti. „Ti si duh, ki me poživlja, ti si svit, ki obseva mojo dušo! Še en poljub — naj bode ta moj talisman.“

Ona se mu izvije iz rok ter naredi par korakov. Potem se še enkrat povrne, objame njegov vrat in izbeži.

Dunaji, Budimpešti in Črnovicah po dve, potem na vseučilišči v Gradcu in Zagrebu po jedna Fran-Josip-Elizabetina zlata ustanova v letnem znesku 300 gld. v zlatu za revne dijake vseh štirih fakultet. Prosilci za te ustanove naj pošljejo svoje lastnoročno pisane prošnje, naslovljene na Nj. veličanstvo cesarja, do 31. avgusta t. l. na ravnateljstvo cesarjevega zasebnega in družinskega zaklada na Dunaji. Priložiti je rojstni in ubožni list ter zrelostno spričevalo, oziroma vseučiliška spričevala.

— (Ljubljanski strelci v Inomostu.) Iz Ljubljane odpeljalo se je v torek nekaj ljubljanskih strelcev v Inomost, da se udeležijo tam II. avstrijskega zveznega streljanja, katero se je pričelo v sredo ob 11. uri dopoldne. Kakor se poroča iz Inomosta, streljal je včeraj ljubljanski strelci gospod Emerik Mayer zelo spretno. Na krožni plošči strelil je v treh streljih 17, 20 in 20 krogov. Dobitek mu je baje zagotovljen.

— (Osemstoletnico) svojega obstanka praznovala bode v bodočem meseci župnija Št. Vid nad Ljubljano.

— (Poštne hranilnice) izredno dobro napredujejo. V juliju je 197 976 strank vložilo v te hranilnice 23 490 585 gold, lansko leto v juliju pa je 4 132 502 gold. Do konca julija je imelo avstrijsko prebivalstvo v poštah hranilnicah prihranjenih okoli 20 000 000 gold.

— (Vrtarska šola „Elisabethinum“ v Mödlingu) Na vrtarski šoli „Elisabethinum“, koja je v zvezi z gospodarsko šolo „Francisco-Josephinum“, oddaste se za šolska leta 1885/86 in 1886/87 dve stipendiji po 250 gld. na leto; ena teh stipendij ima imé presvitlega cesarja, druga pa presvitle cesarice. Prosilci za te stipendije vložijo naj svoje prošnje najpозnejše do 31. avgusta t. l. pri vodstvu šole „Francisco-Josephinum“, pri kojem je tudi mogoče dobiti natančnejša poročila o šoli. Za sprejem v vrtarsko šolo je potrebno: 1.) Dovoljenje starišev ali varuhov za vstop v šolo. 2.) Spričalo o dobro dovršeni ljudski šoli. 3.) Starost najmanj 15 let pri primerni telesni krepkosti. Želeti je tudi, da ima prosilec uže nekoliko znanja o vrtarskih delih. Stipendisti niso prosti šolnine.

— (Čitalnica v Čérknici) priredi slovesno besedo dne 9. avgusta 1885 v spomin tisočletnice slovanskih apostelnov sv. Cirila in Metoda v prostorih gosp. Antona de Schiava. Spored: 1.) „Spomin na ljubico,“ poje moški zbor. 2.) Mendelssohn: „Vožnja po vodi,“ dvospev, poje gospa M. Gerbičeva in gospa E. Lavričeva. 3.) a) Hölzel: „Solza“, poje gospa E. Lavričeva; b) Abt: „Lahko noč, dete moje sladko,“ poje gospa E. Lavričeva. 4.) Zajc: „Lastovicam“, poje gosp. Franjo Gerbič. 5.) Mendelssohn: „Ljudska pesem,“ dvospev, poje gospa M. Gerbičeva in gospa E. Lavričeva. 6.) Bendel: „Oj kak čudno gane me“, poje gosp. Franjo Gerbič. 7.) a) Gerbič: „Hitrejše hodi mila“, poje gospa M. Gerbičeva; b) Meyerbeer: Arija iz opere „Robert le diable,“ poje gospa M. Gerbičeva. 8.) „Mladini“, poje moški zbor. Po besedi bo tombola in potem

Mladenič tudi zapusti goščavo. Po dvajsetih korakih pa ostane.

Lucila je koračila čez rečno brv. On jej je sledil z očmi, dokler se ni izgubila med ovočna drevesa pristavina. Potem koraka preko travnikov na cesto saint-irunsko, ki se liki drevored proteza do fremicourtske vasi, v kojoj dospes čez kamenit most, ki stoji kakih dve sto korakov pred vasjo.

Nakrat obstane, ker zdi se mu, kakor da se kakih petdeset korakov pred njim tik ceste vzdiguje senca nekega človeka.

Srce mu jame silno bít. „Kaj, meni se zdi, da me je strah?“ reče sam sebi. „To, kar imam za človeka, izvestno je kak grm.“ To rekši gre dalje, hitreje nego prej.

Ko je prav blizu temne mase, katero je imel za grm, zadoni strel v nočno tišino.

Istočasno mladenič hripavo zaječi in z obema rokama prime si prsi. Opoteka se na stran, kakor bi se hotel česa oprijeti in pade potem težko kraj ceste na tla. Ni se več ganil!

(Dalje prihodnjič.)

ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude od osebe 30 kr, za neude od osebe 50 kr.

— (Iz Čérknice) se nam piše: Bilo je pretečene dni, kakor sploh drugodi, tako tudi pri nas, lepo in suho vreme. Od prevelike vročine hotelo se je vse na polji posušiti, tako da so uže ljudje zdihovali in prosili Boga, da bi jim dal zopet enkrat deževno vreme. Pa tudi tukajšnje jezero se je letos veliko popreje kot navadna leta usušilo. Veliko več, da brez števila rib se je zdaj vjelo v omenjenem jezeru, kakor pa druga navadna leta. Iz bližnjih pa tudi iz daljnih vasi šlo je vse na ribji lov, ker so jih tudi po noči lovili, bili so še v smrtni nevarnosti. Bile so te ribe jako po nizki ceni in v vsaki hiši so jih jedli. Prišlo je pa zdaj preveč dežja, tako da je jezero zopet nastalo, ker pa upamo, da se bode v nekoliko dnevih zopet usušilo. F. R.

— (Četvorčki.) Mlada žena, komaj pred letom poročena, je te dni v Mataunu blizo Vrem rodila 4 fante, kateri so po krstu, par dni po porodu, umrli.

— (Ubil se je) Dne 30. p. m. hotel je štiri-desetletni Anton Mavc iz Jesenic v hiši Leopolda Toporiša iz Bistrice po stopnicah doli. Ker se je bil nekoliko preveč žganja napil, spodletelo mu je in padel je tako nesrečno na glavo, da je takoj mrtev ostal.

— („Kres“) prinaša v 8. št. sledečo vsebino: 1.) Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — 2.) Tri slike. Mirko. — 3.) Stari Džaldaš in njega sin Mamet. Povest iz življenja v srednjeazijskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil † Fr. Jos. Remec. (Dalje.) — 4.) Pesmi mladeniške ljubezni. A. Pin. — 5.) Popotnik. J. Kostanjevec. — 6.) Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — 7.) O našem literarnem gospodarstvu. Spisal Fr. Podgornik. (Konec.) — 8.) O rastlinskem vprašanji. Spisal M. Cilenšek. III. — 9.) Jarnej Francelj. Dr. Knizan. — 10.) Knjiga pisana v koroškem narečji od l. 1811. J. Scheinig. — 11.) Iz kotoribskega protokola. Razglaša M. Valjavec. — 12.) Jovan Koseski in Anton Žuza. V. Kermavner. — 13.) Petovio. Davorin Trstenjak. — 14.) Poročilo o hrvatskej književnosti. Spisuje J. Steklasa. — 15.) Drobnoti. — Kres velja za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld.

Statistični podatki.

Strela in nje pojavi.

(Konec.)

Drug enak slučaj prigodil se je v Angleški. Bližala se je huda ura in kósci poiskali so si zavetja pod živim plotom. Strela tjakaj udari in štiri med njimi ubije, ki so ostali kakor okameneli. Jeden držal je med prsti duhan, ki ga je ravno mislil nosljati. Drugi držal je še med koleni svojega psa, ki pa je bil tudi ubit; levo roko držal je pesu na glavi, z desno roko ponujal mu je kos kruha. — Tretji sedel je mirno na tleh in imel glavo obrneno na ono stran, od koder je prišla nevihta.

Duhovnika, jezdečega na konji, ubila je strela, a konju ni se nič zgodilo. Konj gre mirno svojo pot proti domu, kakor bi se ne bilo nič zgodilo, in prinese jezdeca mrtvega domu, kateremu se nič ni poznalo, da več ne živi. Pot, ki jo je konj prehodil, bila je blizu dve uri dolga.

Leta 1838 ubila je strela v Ameriki tri vojake, ki so bežali v nevihti pod košato lipo. Ostali so pa tudi potem vsi trije po konci, kakor bi jim nič ne bilo. Tudi na obleki se ni nič poznalo. Nekdo se jim približa, jame z njimi govoriti, a ko ne dobi odgovora, se jih dotakne z roko — a pri tej priči razpadejo v pepel.

Tudi pri živalih zapaziti je, da ostanejo še potem, če jih je ubila strela, v ravno tistem položaji ko poprej.

Dne 27. januarija 1849 bila je koza na mah ubita po streli. Nasli so jo potem na zadnjih nogah stoječo in imajoč v gobcu zeleno vejico.

Čudno je pri tem, da človek zadet od strele, je ne zapazi in tudi ne sliši gromu, niti ne vidi bliska. Vse osebe, ki so bile zadete od strele in so se potem zavele, izrekle so jednoglasno, da niso bliska videle,

In da so bile zadete od strele ne vedoč kodaj in kako. Pojavi pri strelah so kaj različni, včasih lahki, včasih smrtni: n. pr. pohabljenja, ožganje, nezavednost, pretres možgan, zadušenje. Pri vseh nesrečnikih, ki so bili zadeti po strelah, treba postopati zelo oprezno, kajti smrt je v mnogih slučajih le navidezna. Tako se pripoveduje o dveh vinogradnikih, ki sta vedrila 10. julija 1883 v hudi nevihti pod jednim dežnikom zraven grma, da je treščilo vanju. J eden bil je ožgan, a drugi ubit; a temu je srce še skozi 30 ur neprenehoma bilo.

Kot dober pripomoček pripraviti nezavedne zopet k zavesti, nasvetuje se, dotičnega do vratú zakopati v mrzlo zemljo. A to je težavno izvršiti. Prikladnejše sredstvo je, da se poškodovani drgne od glave do nog z rjuhami, napojenimi v mrzli vodi. Telo se ohladi, občutljiva koža se razdraže, srce jame počasi bítí, pluća zopet požirati in spuščati sapo — in življenje je rešeno.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Gastein, 7. avgusta. Ko sta se cesar in cesarica vračala iz kopeliškega gradu, vodil je nemški cesar za roko avstrijsko cesarico; hotel je nemški cesar spremiti avstrijskega cesarja in cesarico po stopnicah doli, kar pa sta Veličanstvi prijazno, a odločno odrekli. Pri slovesu poljubil je nemški cesar večkrat naši cesarici roko. Cesar in cesarica vrnila sta se potem v hótel; pozneje ogledal si je Nj. Veličanstvo naš cesar razsvitljivo. Narod ga je navdušeno pozdravljal.

Cesar in cesarica zapustila sta danes jutraj uže ob 7. uri hótel ter se podala najprej v cerkev in potem na sprehod. Ko sta se vrnila s sprehoda, obiskal je nemški cesar našega cesarja in cesarico v hótelu. Naš cesar čakal je na stopnicah nemškega cesarja ter ga spremil potem v sprejemno sobo. Nemški cesar je nosil civilno obleko. — Malo prej sprejel je avstrijski cesar v avdijenci kardinala Schwarzenberga in grofa Beusta. — Pred sprehodom se je cesarica kopala v gorki kopeli. — Današnjega dinerja (obeda) pri nemškem cesarju udeležilo se je 33 oseb, med temi tudi grof Beust. — Nemški cesar je pri najboljšem zdravju.

Marseille, 7. avgusta. V slednjih 24 urah umrlo je 33 oseb za kolero.

Gastein, 6. avgusta. Straubingov prostor je bil uže 2 uri pred prihodom veličanstev napolnjen z gosto množico naroda; požarna bramba in rudarji delali so spalir; skoro vsi Avstrijci so imeli na suknjah šopke od črno-rumenih cvetic; več Nemcev šopke od plavic. Vsa okna v hótelih in kopeliškega gradu bila so napolnjena gledalcev. Vsi dostojanstveniki prišli so v fraku, le namestnik Thun je imel galauniformo. Pri vrodu v hótel čakal je kardinal Schwarzenberg Nj. Veličanstvi, kateri sta se točno ob 6. uri pripeljali. Mnogobrojna množica pozdravljala ja je z navdušenimi slava-klici. Cesar je imel prusko uniformo, cesarica navadno potno obleko. Nemški cesar čakal je Veličanstvi pri vrodu v kopeliški grad. Cesar Viljem, kateri je imel avstrijsko uniformo, poljubil je cesarici roko, potem poljubil trikrat cesarja ter izrazil v prisrčnih besedah radost o svidanju. Potem so se podala Veličanstva v stanovanje nemškega cesarja, kjer so ostali 17 minut.

Gradec, 6. avgusta. Kot deputacija deželne odbora podadó se k pogrebu grofinje Meranske: deželni glavar grof Wurmbbrand, grof Attems in baron Berg.

Zagreb, 6. avgusta. Zagrebškim županom bil je danes izvoljen Nikolaj Badovinac, bivši finančni svetovalec in načelnik notranje bosanske uprave. Badovinac ne pripada nobeni stranki; v saboru je bil med „divjaki“.

Petrograd, 6. avgusta. Car in carevna prišla sta včeraj v Wilmanstrand ter se podala v tabor. Finske čete sprejele so ja povsodi navdušeno.

Marseille, 6. avgusta. Od včeraj 5. ure do iste ure danes je umrlo 35 oseb za kolero.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 7. avgusta.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.60
» » » srebrou	83.35
Zlata renta	109.05
5% avstr. renta	99.50
Delnice narodne banke	879.—
Kreditne delnice	282.—
London 10 lir sterling	125.40
20 frankovec	9.94
Cekini c. kr.	5.91
100 drž. mark	61.45

Uradni glasnik

z dne 6. avgusta.

Naprava novih zemlj. knjig: Pri c. kr. okr. sodnji v Kameniku za katastersko občino Loke; poizvedbe dne 10., 11., 12., 13., 14., 17., 19. in 20. avgusta t. l., vselej ob 8. uri zjutraj; dalje za katastersko občino Podhruško; poizvedbe v dan 18. avgusta t. l. — Pri c. kr. okr. sodnji v Senožcah za katastersko občino Studenec; poizvedbe dne 17. avgusta ob 7. uri zjutraj. — Pri c. kr. okr. sodnji v Ilir. Bistrici za katastersko občino Kilovče; poizvedbe dne 17. avgusta, in za katastersko občino Ratežovo Brdo dne 24. avgusta, dalje za katastersko občino Merečje v dan 31. avgusta.

Eks. dražbe: V Litiji zemljišče Jan. Mahovca v Javoršicah (1087 gld.) dne 1. septembra. — V Črnomlju zemljišče Marka Hleba iz Cerkvia (260 gld.) dne 11. septembra. — V Zatičini zemljišče Mihe Črneti iz Hrastovega Dola dne 8. septembra. — V Vipavi zemljišče Fr. Uršiča iz Erzelja (1470 gld.) dne 19. septembra.

Tuji.

Dne 6. avgusta.

Pri Mallčl: Kropf, Lenobel, Löffler, Liebmann, trgovci, in Richter, učitelj, s soprogo, z Dunaja. — pl. Poscarini, posestnica, iz Trsta. — Toncich, trgovec, s soprogo, z Reka. — Morpurgo, trgovec, z rodbino, iz Gorice. — Jarolimek, rudniški inženier, iz Zagorja.

Pri Slonu: Kulakowsky, vsučiliščni profesor, iz Varšavo — Wojtechowsky, ravnateljki svetnik, in Gunder z Dunaja. — Fajdiga, inženier, iz Trsta. — Marotti, trgovec, iz Kastva. — Cukjatti, trgovec, iz Št. Gottharda.

Pri Južnem kolodvoru: Barbozat, zasebnica, iz Genfa. — Sellner, likvidator kred. zavoda, s soprogo, z Dunaja. — Paul, tehnik, z Dunaja. — Klein z rodbino iz Pečuha.

Pri Avstr. carji: Mayer, pravnik; Krall Jakob in Mihael, dijaka, z Dunaja. — Schutz, dijak, iz Lese.

Pri Virantu: Montanelli, uradnik, z rodbino, iz Trsta. — Basquar s soprogo iz Zužemperka. — Kovač, učitelj, iz Zatičine.

Umrli so:

Dne 5. avgusta Karol Oettl, pekar, 29 l., Poljanski nasip št. 50 (prisilna delavnica), jetrna bolezen.

Dne 6. avgusta. Franciska Ziegler, delavka, 26 l., Karlovska cesta št. 24, plućna tuberkuloza.

Srečke

z dne 5. avgusta.

Praga: 61 41 75 90 l.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokriina v mm
6. avgusta	7. zjutraj	737.48	16.7	svzh. sl.	jasno	0.00
	2. pop.	736.55	29.9	vzh. sr.	sk. js.	
	9. zvečer	736.13	21.7	bzv.	jasno	

V Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 gld.
II. **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.
IV. zvezek: **Pripovedni spisi:** Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 30

Zavratnikov

vsake fasone, barve in kakovosti; kakor znano, je

največja zaloga
in najceneje nakupovanje

pri (59) 12

J. C. Hamann-u

Mestni trg.

Umetine
zobe in zobovje

vdevlje po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 36

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Odklikovan s tremi zlatimi in jedno svetinjo za zasluge

Fran Jožefov grenki vrelec

od davna iskrušena, izborna grenka voda.

Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti.

V dosego in ohranjenje zdravja

so je uže od nekdanj prav dobro izkazalo

kri čistilno zdravenje

spomladi

ker le-to odpravlja marsikako v telesu dremajočo kal težkih bolezni. — Naj-izbornišo in najbolj učinkujoče sredstvo v to svrho je

J. Herbabny-jev pomnoženi

Sarsaparilla-sirop

J. Herbabny-jev pomnoženi Sarsaparilla-sirop mehko in polagoma raztaplja in zelo zboljšava kri, ker vse ostre in bolehtne snovi, ki vstvarjajo kri gosto, vlaknato in za brzo pretakanje nespobno, iz istih odpravlja, ter vse skažene in bolehtne soke, nakupičeno slezo in žolč — uzroki mnogih bolezni — neškodljivim in nebolehtnim načinom odvaja iz telesa. — Učinek njegov je torej izboren pri zapiranji telesa, krvnem trganji in hemoroidalnih bolehtih, zaslezenji želodca, slabem prebavljanji, otekanji jeter in vranice, dalje pri napenjanji žlez, hudem lišaji, kožnih izpuhtkih itd.

Jedna steklenica z brosurico vred velja 85 kr., po pošti sprejemana 15 kr. več za zavitek.

Vsaka izvorna steklenica imeti mora gorl stoječo varnostno znamko v znamenje pristnosti. (62) 10-7

Osrednja razpošiljavna zaloga za provincije:

lekarna „pri usmiljenji“

Jul. Herbabny-ja

Dunaj, Neubau, Kaiserstrasse Nr. 90.

Zaloga imajo dalje naslednji gospodje lekarji: v **Ljubljani:** J. Svoboda, G. Piccoli, J. pl. Trnkóczy, V. Mayr; v **Colji:** J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; v **Reki:** C. Silhavy, G. Prodám; v **Celovci:** V. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v **Novem Mestu:** D. Rizzoli; v **Trsti:** G. Zanetti, G. Faraboschi, J. Serravallo, E. pl. Leutenburg, P. Prendini; v **Beljaku:** E. Scholz, dr. E. Kumpf; v **Velikovi:** dr. J. Jobst; v **Vipavi:** A. Konečný.